

BISERIC'A SI SCÓL'A.

F'óia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu. la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Sinodulu eparchialu din Aradu.

Dumineca, in 27 aprilie se intrunì sinodulu eparchialu aradanu. La órele 9 dimineti'a se celebrà in biseric'a catedrala Sant'a Liturgia, de Pré Santi'a Sa parintele episcopu eparchiotu cu asistentia de 6 protopresviteri si unu diaconu, apoi se oficia invocarea Spiritului santu. Dupa terminarea ceremonieloru religióse deputatii presenti se adunara in sala institutului pedagogico-teologicu, unde Pré Santi'a Sa chemà mai antaiu pe notari se-si ocupe locurile. Apoi respunsiendu la apelulu nominalu 43 de deputati Pré Santi'a Sa pronuncia urmetoriulu cuventu de deschidere:

„Christosu a inviatu.

Sosindu éra si diu'a intrunirii nóstre in Sinodu eparchialu, si vediendu-ve in numeru asia frumosu adunati ve salutu cu bucuria Domniloru deputati!

Au trecutu 10 ani de candu ne bucuramu de autonomi'a bisericeii nóstre nationale, si de candu clerulu si poporulu nostru in virtutea statutului organicu, essercéza incurgerea sa in conducerea si administrarea trebiloru nóstre bisericesci, éra acuma cu ajutoriulu lui Dumnediu, pasim in alu 11-lea anu, séu in alu 2-lea deceniu alu vietii nóstre constitutionale bisericesci.

Daca vomu aruncá o scurta privire preste deceniulu espiratu, — macarca ce e unu deceniu in viéti'a unei bisericeii, in viéti'a unui poporu, — vom aflá preste totu, éra pentru eparchi'a nóstra in parte, multe rezultate frumóse, ce a incoronatu activitatea nóstra in cei 10 ani trecuti, rezultate ce ne indreptatiescu la cele mai bune sperantie.

Dara rezultatulu celu mare este si remane insasi autonomi'a nóstra bisericésca, castigata dupa multe si lungi sacrificii, si inaugurata numai in deceniulu trecutu. Aceea autonomia, in care cle-

rulu si poporulu nostru apesatu de greutátile trecutului si-afla scutulu si consolarea sa, séu esprimandu-me cu Psalmistulu, cá si paserea ce si-a aflu ei-si casa, si turtureu'a cuibulu unde se si-puna puii sei, astfeliu si clerulu si poporulu nostru si-au aflu loru-si scutu si adapostu, altarele Domnului, biseric'a strabuniloru nostri.

Este frumosu si maretiu acestu resultatu, si elu bine ingrigitu va fi ca si pomulu celu saditu langa isvórele apeloru producendu fructele sale binefacátore, la timpulu seu. Este frumosu terenulu ce ni-lu ofera acestu resultatu, dara elu numai bine si rationalminte cultivatu va aduce fructele dorite.

Timpurile, in care traimu Domniloru deputati, pretindu cu seriositate totu mai multa desvoltare, mai multa cultura si lumina si dela clerulu si poporulu nostru, pentrucá se póta tiené concurentia in esistinti'a sa langa celelalte popóre conlocuitóre. Domni'a Vóstra sciti pré bine acést'a, éra cá cei mai aprópe de poporu cunósceti bine lipsele, dara si dorintiele si asteptarile lui, si asia credu cá nu veti puté justificá mai bine increderea ce a pus'o poporulu in Domni'a Vóstra, decát staruindu si lucrandu, cá acele lipse si dorintie macar in parte se se realizeze.

Deci este rendulu la noi toti Domniloru deputati se apreciamu dupa adevera'ta valóre, terenulu celu manosu ce ni-lu ofera autonomi'a nóstra bisericésca, si se lu-cultivemu totu mai multu si mai bine, in interesulu clerului si alu poporului nostru bine intielesu.

In deplin'a convingere cá Domni'a Vóstra, pre cari increderea clerului si a poporului nostru v'a trimisu aici, sunteti petrunci ca si mine de adeveturile acestea, si cá zelulu si bunavointi'a ce v'a insufletitu pururea in afacerile nóstre bisericesci, ve v'a conduce si de presente si pe viitoriu totu mai multu la scopulu maretiu ce ni-amu propusu, imploru binecuventarea Ceriului

asupra Domniei Vóstre, si asupra lucrarilor nóstre, si dechiaru sesiunea sinodala a anului 1880 de deschisa.“

Cuventulu de deschidere primitu cu urari de „se traiésca,“ sinodulu decide a se alaturá la protocolu.

Deputatulu Paulu Popu din considerarea, cá in cuventulu de deschidere nu se amintesce cauzele, pentru cari sinodulu actualu nu s'a conchematu la Oradea-mare conform unui decisu sinodalu din anulu trecut, cere dela presidiu deslusiri in acésta privintia. P. S. Sa promite a dá aceste deslusiri in un'a din siedintiele prossime.

Se presentéza apoi repórtele consistorieloru si mai multe alte chartii si rogári intrate la sinodu, cari se impartu comisiuniloru respective, cu ce siedinti'a, fiindu timpul inaintatu se inchide, anunciandu-se siedinti'a prossima pe 29 Aprile la 9 óre a. m.

Siedinti'a II tienuta in 29 Aprile la 9 óre inainte de amédi.

Dupa autenticarea protocolulu presidiulu presentéza mai multe esibite, cari se transpunu comisiuniloru respective. Sinodulu acórda concediu dela siedintiele din sesiunea actuala deputatulu Constantin Lazaru.

Deputatulu Petru Jurma luandu cuventulu din incidentulu perderei ilustrulu barbatu *Andreiú Mocsonyi de Foen* prin o vorbire comemorativa apretinesce inaltele virtuti ale defunctulu, activitatea lui neobosita pe terenulu nationalu-bisericescu si meritele lui eminente intru recascigarea si consolidarea autonomiei nóstre bisericesci si propune, cá in considerarea acelor'a sinodulu se ia actu cu durere despre mórtea neuitatulu fiu alu bisericeii. Sinodulu perenandu memori'a ilustrulu anteluptatoriu bisericescu *Andreiú Mocsonyi de Foen* in protocolulu siedintieloru sale asupra trecerei lui din viétia, si-esprima adenc'a sa durere, si la iniciativ'a Pré Santiei Sale Parintelui Episcopu sculandu-se dice: „Fia-i tierin'a usióra“, ér veduvei in doliu decide a-i-se tramite o adresa de condolentia.

Urméza reportulu comisiunei verificatórie, reportoriu *Michaiú Veliciú.*

Rogarea preotiloru din St. Michaiulu romanu pentru a li se dá usufructulu sesiunei a 3-a parochiali séu unu ajutoriu de bani din fondulu preotiescu, sinodulu decide, cá in privinti'a partii prime se se sustiena usulu de pana aci, ér partea a dou'a se transpune presidiulu fondulu preotiescu. Rogarea comitetulu parochialu din Seldabagiú pentru unu ajutoriu se transpune consistoriulu oradanu, cá dupa impregiurári sé-se dea ajutoriulu cerutu din sum'a destinata pentru ajutorarea bisericiloru si scóleloru serace.

Deputatulu Georgiu Sierbanu interpeléza pre Pré Santi'a Sa, Dlu Episcopu, de are cunoscentia, cá in comun'a Banat-Comlosiu s'a admisu la alegerea de preotu unu individu, care nu posede cualificatiunea receruta pentru parochiele de frunte, de este adevveratu, cá acelu preotu s'a recunoscutu de consistoriulu diecesanu de bine-meritatu? de este adevveratu, cá acelu preotu are o conduita imorala? de este adevveratu, cá in favorulu acelu preotu s'au facutu in Banat-Comlosiu corumperi, in urm'a caror'a s'a si alesu de capelanu in acea comuna? Daca acestea sunt adevverate, ce mesuri s'au luatú contra acestoru ilegalitati?

Pré Santi'a S'a, Dlu Presiedinte, esprimandu-si bucuri'a, cá prin interpelatiunea facuta i-se da ocaziune a espune cele intemplete la alegerea de sub intrebare pe bas'a actelorú, promite a raspunde in un'a din siedintiele prossime. Cu acést'a siedinti'a se ridica.

Siedinti'a a III tienuta in 29 Aprile la 4 óre dupa amédi.

Dupa autenticarea protocolulu se trece la ordinea dilei: reportulu comisiunei verificatóre, reportoriu *M. V. Stanescu.* Sinodulu la propunerea comisiunei verifica deputatulu din cleru alesu in cerculu Vasicoului *Ioan Popu*, si deputatii mireni *Dr. Atanasiu Marienescu*, alesu in cerculu Lipovei, si *Stefanu Adamu* alesu in cerculu electoralu alu Timisiorii, ér referitoriu la alegerea deputatulu mirénu din cerculu Chiseteului pentru neregularitati intemplete la scrutiniu sinodulu decide a se tiené scrutiniu nou, luandu-se in considerare si protocólele sínódeloru parochiali intrate in regula dela comunele Jabar, Dragoesti, Babsi'a, Budintiu si Paniov'a, si insarcinandu-se consistoriulu a numí unu altu comisariu consistorialu.

Urméza reportulu comisiunei petitionarie. Se resolvesce petitiunea veduvei preotese Finic'a Bitea din Bochi'a-Benesci pentru unu ajutoriu, avisandu-se la presidiulu fondulu preotiescu pentru luare in considerare. Petitiunea comunei bisericesci Birteanu pentru unu ajutoriu spre a-si reedificá biseric'a arsa si pentru a se ordiná purtarea unui tasu in intréga dieces'a in folosulu numitei bisericeii, sinodulu partea prima a petitiunei o transpune consistoriulu oradanu, cá din sum'a votata pentru ajutorarea bisericiloru si scóleloru serace, se ofere petentiloru, dupa putintia o suma mai insemnata, ér partea a dou'a se transpune Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu, cá in sfer'a sa de activitate se binevoiesca a dispune purtarea unui tasu prin tóte bisericile atát intru ajutoriulu acestei bisericeii, cât si in ajutoriulu altoru doue bisericeii de pe teritoriulu consistoriulu aradanu, cari asemenea au arsu. Petitiu-

nea preotului Stefanu Martinoviciu din Costeiu mare se transpune consistoriulu aradanu pentru resolvire competentă.

Urméza reportulu comissiunei episcopesci, reportoriu *Ioan Belesiu*. Cu privire la reportulu senatului episcopescu din Aradu, Sinodulu ia la cunoscintia datele referitórie la activitatea senatului episcopescu pe anulu 1879, si adeca cà la acelu senatu in anulu trecutn au intratu 768 piese, dintre cari in 12 siedintie s'au resoltitu 611, ér restulu de 157, se referé la incasarea pretensiuniloru si ale fundatiuniloru. La punctulu 2 din reportulu consistoriului, in care se aréta cà in decursulu anului trecutn s'au reveditu 246 socoti bisericesci, sinodulu constata progresu facia de restantiele din anii precedenti intru revisiunea socotiloru, ér cu privire la protopresviteratele Aradu si Buteni se indruma consistoriulu, cà sub greomentulu responsabilitáti se intetiésca deplin'a efeptuire a conclusului sinodalu de sub Nro. 184. 1879.

Se ia la cunoscintia pctulu 3 din reportulu consistoriului din carele se vede, cà s'au reveditu socotile cancelarielor, protopresviterali din cercurile Hassiasiu, Jenopolea, Siri'a si Timisióra, avisandu-se consistoriulu, cà se indruma pe viitoriu si celelalte protopresviterate in restantia cu aceste socoti, se substérna socotile acestea la timplu Consistoriului spre censurare. Se ia la cunoscintia punctulu 4 din reportu, in care se aréta, cà dintre socotile fundatiuniloru s'au supraveditu numai 5 si anume: din protopresviteratulu Timisiorii 1, ér din alu Ienopolei 4, indrumandu-se consistoriulu a solicitá si celelalte protopresviterate, in care se afla astfeliu de fundatiuni a-si substerne acele socoti pentru revisiune.

Punctulu 6 din reportulu senatului episcopescu, in care se aréta, cà s'au reveditu preliminariele pe 1878 din protopresviteratele Lipovei, Timisiorii, Chisineului, Ienopolei si alu Siriei sinodulu lu-ia la cunoscintia, indrumandu-se consistoriulu a poffi cu tóta stricteti'a dela tóte protopresviteratele substernerea preliminarieru la timplu si in modulu indatinatu.

Referitoriu la punctulu 7 care tractéza despre licuidarea si asigurarea baniloru bisericesci, sinodulu ia la cunoscintia pasii facuti in acésta cauza, ér pentru elaborarea unui planu, dupa care ar fi sè-se incungiure pedecile, ce s'au doveditu, cà intempina asigurarea capitaleloru bisericesci, esmite din sinulu seu o comissiune, care cu privire la dispositiunile de pana aci se studieze tóta caus'a si in decursulu anului combinandu tóte referintiele acestei cestuni momentóse, si dispunendu de tóte organele consistoriali si bisericesci se scruteze modalitatile si possibilitatea, prin care s'ar poté ajunge scopulu doritu, va

se dica o avere asia considerabila s'ar poté mantú de perdere, ér elaboratulu gat'a a-lu substerne consistoriului, pentrucá acela se-lu presente aici pe sesiunea ordinaria prossima. Sinodulu alege apoi de presiedinte alu acestei comissiuni pe Pré Santi'a Sa parintele Episcopu Ioanu Metian, ér de membri pe deputatii sinodali: Dumitru Bonciu, Ioanu Deseanu, Ioanu Belesiu, Nicolau Oncu, Vasile Paguba, si Iosifu Goldisiu.

Sinodulu ia apoi la cunoscintia si conspectulu referitoriu la fundatiunile bisericesci, precum si reportulu despre ajutóriele impartite de consistoriu mai multoru comune bisericesci pentru trebuintie bisericesci si scolare.

Cu privire la impregiurarea, cà senatulu fundatiunei Zsigaiane din Oradea-mare inca n'a substernutu ratiocinulu pe anulu 1878/9 spre revisiune sinodulu indruma consistoriulu, cà se soliceze substernerea acestor ratiocinie, si apoi in un'a cu reportulu de revisiune se le presente sinodulu din anulu viitoriu.

Cu privire la restanti'a contribuiriloru de 1 cruceriu eiectate pe credintiosi, sinodulu indruma consistoriulu, cà de aci nainte se incaseze contribuirile de 1 cr. din cass'a bisericeiloru cu atát mai vertos, cà sumele eiectate pe credintiosi sunt asia de mici, încát se potu acoperi cu usiurintia din fiacare cassa bisericesca, dar lasandu-i-se fiacarei biserici dreptulu, cà sum'a solvita din cass'a ei propria sè-se escontenteze din bugetulu cultulu.

Referitoriu la restantiele din tacs'a de 50 cruceri dela cununii, sinodulu aviséza consistoriele, cà pe acele officii protopresviterale, cari sunt in restantia se le indruma cu tóta stricteti'a la implinirea prescrieloru decisului sinodalu de sub Nr 193/879 cum si a ordinatiuniloru consistoriali emise in acést'a cauza.

Se iau la cunoscintia roportele consistoriului despre imprumutulu de statu, despre venitele si spelele instructiunei, ér referitoriu la fondulu resiedintiei sinodulu indruma consistoriulu, cà dupa terminarea edificárii resiedintiei episcopesci se licuideze tóte pretensiunile si despre spelele de edificare se substérna socóta la sesiunea prossima sinodala.

Intrerumpendu aci reportulu, notámu ca sinodulu s'a inchisu Vineri'a trecuta, ér in siedinti'a din urma s'a deplinitu postulu de presiedinte si vicariu episcopescu pentru Oradea-mare alegendu-se pentru acestu postu parintele protopopu alu Varadiei *Josif Belesiu*. Au mai intrunitu voturi la acést'a alegere urmatorii dni: par. protosineclu Josif Goldisiu 9, par. prot. Simeon Bic'a 1, par. protos. Dr. Ilar. Puscariu 1, par. archim. Zsivkovits 1, si 3 albe.

(Va urmá.)

Dela adunarea generala

a asociatiunei aradane pentru cultur'a poporului romanu.

Luni'a trecuta s'a tienutu in sal'a institutului pedagogico-teologicu sub presiedinti'a Pré Santiei Sale, dlui Episcopu eparhiotu Ioan Metianu adunarea generala a asociatiunei.

Primulu obiectu, de care s'a ocupatu adunarea a fost reportulu comissiunei esmise de adunarea trecuta pentru esaminarea stării asociatiunei. Adunarea generala, dupace comissiunea a aretatu, ca din protocólele si documentele asociatiunei nu se póte constatá nimicu a datu absoluturiu directiunei, si a decisu a alege o noua directiune, carei'a se-i concredá agendele sale.

De presiedinte alu adunarii generali s'a alesu P. S. Sa, dlu Episcopu Ioan Metianu, de vice-presiedinti dnii: Sigismund Popoviciu, pres'edinte la tribunalulu din Kartiag si Alessiu Popoviciu, avocatulu in Comleusiu, de notari: Atanasiu Tuducescu si Romulu Ciorogariu. Directoru s'a alesu dnulu Antoniu Mocioni, proprietariu mare, vicedirectorulu d. David Nicóra, contabilulu d. Georgiu Purcariu, perceptoru d. Dr. Lazar Petroviciu, econom d. Iosif Botto, fiscalulu d. Iosif Popoviciu, bibliotecariu d. Vasile Mangr'a.

De membri ai directiunei s'au alesu urmatorii dni: Josif Goldisiu, Ioan Popoviciu Deseanu, Aureliu Suciú, N. Berceanu, Ioan Belesiu, Dr. Georgiu Vui'a, Dr. Nicolau Oncu, Augustin Hamsea, Teodor Ceuntea, Ioan Cióra, Ioan Popp si N. Antonoviciu.

Totu cu acésta ocaziune adunarea a decisu a primi localitatea arendata pe sém'a asociatiunei de inteligenti'a romana din Arad, sub conditiunea, cá sè-se modifice contractulu incheiatu cu proprietariulu casei, in carea se afla acea localitate, si asociatiunea se si-reserve dreptulu a abdice localitatea dupa unu anu, daca nu-i va conveni si pe mai departe, neprimindu asociatiunea contractulu de arenda asia precum a fost stipulatu.

Astfelu prin acést'a asociatiunea este reactivata, si speramu, ca in curendu se va rehabilitá in opiniunea publica si va progresá. I-urámu deci celu mai bunu succesu!

Rectificare.

Aradu 1 Maiu 1880.

Dle Redactoru! In numerulu 15 alu diarinului „Bis. si Scól'a,” luandu-se notitia despre discursulu meu de receptiune tienutu la academi'a romana, se dice, cá dlu Dr. Felix ar fi combatutu vegetarianismulu. Acést'a nu sta, antaiu pentruca dlu Dr. Felix a incercatu numai se-lu combata din punctu de vedere medicalu, precum face cea mai mare parte a mediciloru, cari nu au facutu probe nici la sene nici la altii de o parte, ér de alt'a pentruca vegetarianismulu taia adencu in sistem'a medicinei de astadi remasa cu totulu inderetru.

Eu in discursulu meu de receptiune in academi'a romana am tractatu acestu obiectu, adeca „nutritiunea“ omului din tóte punctele de vedere, am adusu argumente pro si contra, si discursulu a esitu mai mare, decát ce se potea ceti intr'o adunare, fara se obo-sésca publiculu ascultatori. Deci m'am vedintu silitu a face din acelu discursu mare unu estrasu mai micu, care totusi a tienutu o óra si jumetate, si a fostu ascultatulu cu mare atentiune.

Dlu Dr. Felix a vorbitu fórte frumosu, si si-a esprimatu bucuri'a, cá acésta interesanta cestiune s'a sulevatu si la noi romanii, si a recunoscutu insemnatarea ei.

Aci dle Redactoru, nu este vorb'a, cu ce póte traí omulu, ci se tractéza de intrebarea, care nutrementu este mai potrivitu omului din punctu de vedere istoricu, anatomicu-fisiologicu, séu dupa structur'a dinti mei si a organelorulu digestive ale omului, din punctu de vedere dieteticu, sanitariu, eticu, esteticu, economicu si socialu.

Cumca nutrementulu vegetabilu este mai potrivit, nu néga nici cei mai aprigi contrari, cu atât mai putienu dlu Dr. Felix. — Discursulu de altcum se tiparesce in tóta estensiunea sa, si din elu se va vedé, daca am meritatu se primescu dela Parintele Episcopu alu Dunarii de josu si colegu *Melchisedec* sarutare publica pentru acestu discursu, pe care densulu l'a sciutulu apretiu.

Dr. P. Vasiciu.

Dela conferinti'a

protopresviterala din tractulu Hassiasiuului, tienuta la Belintiu in 10. Aprile 1880.

Decisiunile cele mai insemnate luate in acésta conferintia sunt urmatórele:

a) cá atât preotii cât si invetiatorii necontenitu si la tóte ocaziunile se arate poporului lips'a si folosulu scólei; indemmandulu cá pentru zidirea unui nou edificiu de scóla cât se póte de simplu si modestu, numai se póta corespunde mentiunei lui: se escinda in fiecare anu câte unu complecsu óresi-care de pamentu din izlasulu comunu si acelu séu se-lu dea in arenda, séu insasi comun'a se-lu samene pana atunci, pana nu-si va puté zidi recerutulu edificiu de scóla;

b) pentru procurarea midilócelorulu recerute la invetiamentu, preotii si invetiatorii se intreprinda colecte de bucate, pe la credintiosii nostri. Din venitululu colectelorulu se se provéda scól'a cu cele trebuintóse; éra din prisosintia se se infintieze unu „fundu scolarulu localu“ ce se va administrá separatulu de banii bisericesci, prin unu epitropu anumitu sub control'a comitetulu parochialulu;

c) pentru ajungerea scopulu, cá pruncii si fetitiiele se amble mai regulatu atât la scól'a de tóte zilele, cât si la cea de repetitiune: preotii si invetiatorii acestui tractu primescu asupra-li indatorirea, cá la tóte ocaziunile binevenite in Duminici si serbatori de preste anu, preotii se tienu cuventari in biserica despre lips'a si folosulu invetiamentulu; éra intre slujbe, séu dupa sant'a liturghia, invetiatoriulu se adune scolarii in scóla si se invite a veni acolo toti crestinii câtii au fostu la biserica.

Aici apoi ori preotulu se talcúiesca evangeli'a dilei si se tienu invetiaturi morale, reflectandu totdeuna la trimiterea pruncilorulu la scóla, séu se esplice „Rogatiunea domnésca.“ Simbolulu credintiei, poruncile dumnedieesci si bisericesci; precum si cele 7 taine, aratandu lips'a si folosulu scólei; ori invetiatoriulu in persóna, séu cu elevii sei se tienu prelegeri publice in forma de examenu, buna óra despre mesurile noue metrice, aratandu in pracsu practicabilitatea la vendiare si cumperare, séu despre cultivarea pomilorulu, despre albinaritu ori matasaritu, afara

de acea se potu deprinde scolarii in declamatiuni, in cantari bisericesci si natiunali, séu chiar in cetera diurnaleloru séu altoru carti bune si folositorie, cá asia si cei necarturari se aiba ocaziune a vedé si a se convinge de ce lipsa e scól'a, adeva cât de buna, frumósá si folositoria este sciúnt'a.

Invetiatorii mai primescu asupra-si si acea indetore, cá in tóta diu'a dupa strigatulu catalogului, indata se tramita câte 2 prunci dintre cei mai marisiori la cas'a parintiloru, a caroru prunci n'au venitu in acea di la scóla, spre a eruí din ce cauza absenteza dela prelegeri; éra in Duminici, serbatori si dile de recreatiune voru merge in persóna la acei parinti, cá se-i indemne a-si trimite mai regulatu pruncii la scóla, si déca nici acést'a n'ar ajutá; atunci pre acesti'a se-i arate comitetului parochialu spre a procede facia de ei conformu normeloru si legiloru sustatatorie.

Éra pentru controlarea tienerii regulate a prelegerilor: fiecare preotu se indetoreza, celu putienu odata in septamana pe timpul prelegeriloru se cerceteze scól'a si in rubric'a observariloru din catalogu, se insemne câti prunci si fetitie sunt in scóla, aflat'a pre invetiariu in scóla, ce studiu propunea, dupa acea se insemne datulu si se se subcrie.

d) Sporiulu celu slabu aratatu cu ocaziunea ultimulu esamenu, atribuiu-se in mare parte si neglijentiei respectiviloru invetiatori; parintele protopopu cá inspectoru cercualu de scóle este recercatu facia de invetiatorii neglijenti a pasí si in viitoriu cât mai riguros, éra la casu de neindreptare a-i propune venerabilulu Consistoriu spre luarea sub cercetare disciplinaria.

Éra invetiatorii, cari inca n'au propusu gimnastic'a, si pana acumu nu s'au ocupatu cu cultivarea gradinaritului; se indetoreza inca in decursulu acestui anu a si-estinde activitatea loru si asupra acestoru obiecte de invetiamentu; recomandandu-se tuturoru invetiatoriloru si ocuparea cu albinaritulu si matasartaritulu cá nisee ramuri de economia nu numai eftine si frumóse, ci totodata si fórte rentabile.

c) Pentru escomptarea mai regulata a salarielor si competintieloru invetiatoresci preotii locali cá presiedinti ai sínódeloru si comiteteloru parochiali, voru nisú a capacítá poporulu, cá se-si platésca pre invetiatorii sei regulatu; spre acestu scopu epitropi'a si cu comitetulu parochialu indata la finea anulu scolicu sunt indetorati a face preliminarulu cultulu si alu invetiamentulu si a suscerne acelu preliminaru — pe calea oficiulu protopopescu — la venerabilulu Consistoriu spre aprobare, cá asia epitropi'a parochiala se póta incassá tóte competintiele invetiatoresci pe intregulu anu scolicu viitoriu inea de cu tómn'a, spre a-i poté dá apoi atât salariulu cât si celelalte competintie, totu câte pe 3. luni nainte.

Éra la casu candu comitetulu parochialu ar dá de pedeci la incassarea salariulu invetiatorescu, atunci céra-se ajutoriulu respectivei antistie comunali, séu in casu de lipsa si alu oficiulu inspectoralu cercualu de scóle confesionale.

Referitoriu la inaintarea diligintiei si a calificatiunei invetiatoriloru, precum si la perfectiunarea preotiloru:

a) se recomenda tuturoru preotiloru si invetiatoriloru procurarea si studiarea de carti bune si de foi periodice; spre acestu scopu se decretéza infiintarea unei biblioteci tractuale, la carea va avé se contribue fiecare preotu si invetiariu anualminte cu

câte 50 cr. v. a. pentru procurarea de carti si foi scolastice, ce se vor dá spre cetera la contribuenti.

Pentru procurarea de carti si privighierea bibliotecei se constitue unu comitetu de 4. insi in persónele DD. preoti Lutianu Siepetianu si Dimitriu Morariu, éra dintre invetiatori in persónele DD. Dionisiu Gilazan si Nicodemu Cadariu, sub presiedinti'a parintelui protopopu.

De cassariu si bibliotecariu se alege Dlu Damaschinu Gerg'a invetiariu in Belintiu.

b) se indetoreza invetiatorii si deschilinitu cei mai slabuti a participá la conferintiele ce le va designá venerabilulu Consistoriu, afara de acea a insoci pre parintele protopopu-inspectoru la acele esamene, unde i va poffi densulu.

Disciplin'a intre preoti si invetiatori fiindu un'a recerintia principala la disciplinarea poporulu, si constatandu-se cu parere de reu, cá intre unii preoti si invetiatori nu esista recerut'a contielegere si amore reciproca, si asia reciprocamente subminandu unii altor'a auctoritatea si stim'a nainte poporulu; afara de acea, mai fiindu cátiva si de acei preoti si invetiatori, cari prin propri'a loru portare necuviintiósá, insisi se facu obiectulu de batjocura si de dispretiu alu poporulu si prin acea si unii si altii nu numai derima anctoritatea si védi'a colegiloru sei; ci coatribue dédreptulu la demoralisarea poporulu:

Parintele protopresviteru se recéra si in viitoriu a practisá modulu de curundu intreprinsu facia de asemenea individi, cá adeva se li céra o dechiaratiune in scrisu, prin carea insisi si-dau dimisiunea din posturile loru, la casu, candu se va dovedí cá densii nu s'au indreptatu.

Mintiun'a.

(Sterpirea ei din scól'a poporalá, discursu tianutu de invetiati. N. Avram in adunarea reuniunei invetiatoriloru din dieces'a Aradului.)

Onorata Adunare!

Póte cá unii mi-vor luá in nume de reu, cá voescu a intretiené o vorbire despre unu pecatu, carele si cá vorba e neplacutu. — Me ertati Domniloru! dar tocmái pentruca acésta fapta e atât de uritiósá, credu cá avemu datorintia se o sterpimu.

Sciutu este, cá copilulu, facendu unele fapte — ori din sminta, ori cu voi'a — elu voesce, cele mai de multe ori, a se scusá; — dar scus'a nu si-o seie face decát, voindu a si-acoperí fapt'a, — prin mintiuna.

Noi — invetiatorii poporali — suntemu acei'a, cari cele dise, mai alesu la copii incepetori; — inse, déca scolarii nostri inaintati sunt dedati dejá la cunoáscerea si despretiuirea acestei fapte carea e sminta — pecatu, — atunci ni e usioru a desvetiá de acésta datina si pre cei mici; ér din contra, déca e latita mintiun'a intre toti scolarii, Dómne cât de maestru si perseverante trebuie se fia invetiariulu cá se o póta sterpi.

Puindu eu mare pondu pre sterpirea acestei rele datini mi-iau libertate a espune aci din diarulu unui invetiariu dóne casuri, in cari respectivulu s'a silitu a dá mintiun'a pe facia, invingendu cu adevérule, si prin acést'a se silesce a taiá calea mintiunei.

Casulu I. In comun'a S. in vér'a anulu 1867 intr'o di frumósá pe la 1 óra dupa amédi stám la feréstr'a chiliei mele, privindu dealulu din apropiere si riuletiulu cristalinu, ce curgea dela délu a lungulu utiliei. — In starea acést'a vedu unu scolariu de

11 ani cu numele Teodoru Tr. aruncandu cu unu batiu in unu meru a unui vecinu. — Fiindu invetiatoriu incepetoriu numai de 2—3 luni in functiune — mi-propuseiu că se lasu se decurga lucrulu in pace, facendu calculu, că dór mai multa valóre va avé resultatulu esperintiei mele, decât vreo 4—5 póme stricate de respectivulu pruncu. — Am statu dara retrasu, se vedu cum va decurge lucrulu lui. — Dupa trei aruncaturi, trecú gardulu, culesse merele cadiate si puindu-le in sinu veni la scóla. — Dupa ce intrá elu in scóla, intraiu si eu, me asiediaiu la mésa si incepuiu a ceti — in o carte, dar atentiunea mi-erá ficsata la miscarile lui si celoru de langa elu, fara a-i privi. —

Dupa pucinu timpu scóte unu meru si lu-mananca; conscolarii ceru se le dea si loru. Teodoru le taie 2 mere si le imparte, prin ce se face mai mare sgomotu, decât le imparteam nainte de órele prelegerii; eu i intrebui de caus'a sgomotului. Teodoru respande că le-a impartitu mere. — Cá invetiatoriu me puseiu si laudaiu inim'a lui cea buna si elu suridea; dar din surisulu lui si dir cele intemplete, cunosceam că nu are bucuria de fapt'a lui cea buna, ci risulu lui mai multu erá o deridere că adeca elu e laudatu si nu o merita. — Mancandu eu i intrebaiu amicabilu inse cu sange rece — că bune suntu merele? Pruncii laudara bunéti'a, ér eu incepuia a laudá frumseti'a merelor. Teodoru me imbiá si pre mine cu unu meru, inse eu nu lu-primiu, dicendu că acum nu am pofta de a mancă mere, ci lu-intrebai că de unde au crescutu asia mere frumoése. Teodoru respunde că in gradin'a parintiloru lui. — Dupa acestu respunsu, deocamdata lasai pre locu tóte si ér me asiediai pre scaunulu meu, meditandu ce e de facutu?

Notezu aci că nu pré tieneam órele prescrise strictu regulatu, ci déca cerea trebuinti'a le intre-rupeam pentru atare interesu scolaru. —

Aveam datina a face preumblare prin comuna impreuna cu pruncii scolari, si-mi erá usioru a face, căci la inceputu nu aveam decât 4—5 scolari, ér cand s'a intemplatu casulu espusu aveam tocmai 10. Scopulu preumblarii mele erá cunóscerea comunei, locuitoriloru, productelor din comuna, dar mai alesu verbuarea prunciloru de a fi scolari din buná voi'a loru si cu convoirea parintiloru loru.

Siediundu si meditandu mi-facusem planulu, că spre indreptarea lui Teodoru Tr. se facu ér o preumblare prin comuna; me sculai dara si provocai amicabilu scolarii, că déca voescu si ei — se vina cu mine pe vale in susu. *Nota-Bene.* — Respectivulu Teodoru locuá in partea aceea.

Plecaramu, si trecuramu de cas'a parintiloru lui mai departe, — ér intorcendu-ne indereptu intraramu la unu vecinu alu loru, carele avea unu copilul scrisu la scóla dar nu veni inca. Dandu-me in vorba cu prunculu si cu parintii lui, — parintii se invoira se-lu lase la scóla — inse numai de va voi si Mihaiu; — la plecarea Mihaiu se luá dupa noi si trecuramu la parintii lui Teodoru, unde preumblandu-ne prin gradina, laudaiu pomii frumosi, ér in urma intrebaiu pe Teodoru, că carele e pomulu celu cu merele cele frumoése si bune. — Teodoru plecá capulu catra pamentu ne sciundu ce se dica, inse eu lu-agraii. Nu te teme fiule că nu voescu eu se iau din ele, numai se vedu cât e de mare si frumosu acelu pomu, vina si-mi arata. — Tatalu copilului — omu istetiu — voi se se informeze, inse eu i facui semnu si intielegendu-me mi-dede pace. — Atunci luai prunculu

de mana si de nou lu-provocai se-mi arete pomulu! — La aceste vorbe incepú prunculu a plange cu dore si a-mi marturisi tóta intemplarea cum a fostu. — Tatalu seu voiá se-lu pedepsésca cu bataia, ér eu l'am rogatu ca se aiba bunatate se-lu erte că eu stau bunu pentru Teodoru că se va indreptá, — si nu m'am insielatu, căci s'a si indreptatu pe deplinu.

Alu doilea casu. In comun'a T. aveam in gradina — de o parte a comunei — mai multi pomi. In vér'a an. 1879. intr'o domineca d. a. cinev'a culesese fruptele din cativ'a visini. Dupa frupte nu-mi pareea asia reu că si că de o parte se vor dedá a strică si mai alte lucruri, ér de alta parte că-mi rupsesse si catev'a crengi din acei pomi. Prepusulu meu erá pre nisce pastori dela capre, prunci de 14—15 ani, — inse nu erám basatu pre scire sigura, deci am tacutu. Mergendu in o di la gradina, intalniu pe unu copilul de 6 ani a vecinului de langa gradina, pe care-lu intrebaiu cam in gluma: Zacharia, cine au fostu cei'a, cari trecura eri gardulu in gradin'a mea? Elu sinceru si nevinovatu mi-spuse pe doi, din cei cu prepusu din parte-mi. Viindu indereptu dela gradina, intelniu unu altu copilul, că de 16 ani, alu altui vecinu. — Pe acel'a lu-intrebaiu ér cam in acelu modu si elu mi-spune cu numele pe toti cei trei caprari, pe cari aveam eu prepusu, si-mi descrie cum s'a intemplat, rogandu-me că se nu-lu spunu pre elu. — Respunsulu meu fú că i-sciu eu dejá, ér că-lu voiu spune se nu aiba téma.

Dupa aceste sambata sér'a, merseiu la judele — unu omu partinitoriu alu scólei, carele de odata e si membrulu comitetului parochialu — si-i impartasiu intemplarea, rogandu-lu se faca bine se vorbésca cu parintii prunciloru, că déca se voru invoi se-i lase a fi judecati la scóla, atunci cu parintii — ca cu ómeni de cinste — nu am nimicu, ér din contra, voiu recercá antistia politiaia spre a-i pedepsi. Parintii s'au invoitu si domineca diminéti'a i-au trimisu la biserica — ér la capre au trimisu pre altii.

Dupa servitiulu Dumnediescu, am rogatu pe judele (elu erá unchiulu unui'a dintre cei trei), pe tutorulu si mai unu omu de cinste, se binevoiésca a veni la scóla pentru unu lucru de interesu scolaru. — Afara mi-comunicá judele, că respectivii pastori au negatu naintea lui si a parintiloru loru, că nici cum nu au fostu ei, cari se fi facutu pagub'a si prin urmare parintii presupun că e numai asuprire asupra prunciloru loru. Eu dechiarai, că de nu vor recunósce ei singuri fapt'a, nu voiu admite pedepsirea loru nici in unu modu. La acésta dechiarare cei trei mi-risera un'a dicendu: „asia dara nici nu avemu ce se cautamu la scóla, deórace scimu că respectivii vor tagaduí ori si ce se faci DTa cu ei.“ Eu i-am rogatu că totusi se aiba bunatate a merge inainte, spundu că eu am ceva téba in chili'a mea, ér DDloru pana atunci se faca in scóla ce vor aflá de bine. — In scóla erau presenti toti scolarii, cari au fostu la biserica. Dupa cateva minute intraiu si eu pe usia, inse nu diseiu alta nimicu decât puseiu intrebarea. Care e acelu copilul vrednicu, se mi-scie spune, cari suntu acei'a, cari au furatu visinile din gradin'a mea? Zacharia — copilulu celu de 6. ani respunde; Dapoi eu am vedintu pe Sofrone celu de colé si pe Alesandru cel'a de colé trecendu gardulu si eulegendu visine. Eu me intorseiu catra respectivii, cari erau aprinsi in facia de rusine si-i intrebaiu; mai poteti tagaduí si acum? én mintiti-mi un'a, că Dómne! cât de laudatu e mintunosulu, — si intor-

centu-me catra ceialalti scolari intrebaiu — asia e prunci? Toti respunsera: Ba! ér unii incepura a descrie batjocur'a ce ajunge pre celu mintianosu.

Dupa o tacere intrebaiu pe culpabili. Mai poteti tagadui acum? — La aceste cuvinte cam aspre mi-ropunse unulu: Bá! nu potemu! — la care marturisire toti risera. — Intrebandu-lu mai departe mi-au enaratu tóta intemplantarea in detaiu, adaugendu că si ceialati doi au fostu cu elu. Dupa aceste marturisira si acei'a.

Fiindu cu ei gat'a me intorseiu catra barbatii chiepati, si le diseiu: Dragii mei! éta aci ve sunt inainte, cari mi-au facutu pagub'a, acum ve rogu judecati-i dupa cum veti aflá de bine — inse că pe nisce scolari, eu pana atunci me ducu in chili'a mea. — Dupa judecata m'au chiepatu si mi-au impartasitu judecat'a, că se remana in scóla pana pe séra. S'au indepartatu scolarii apoi barbatii chiepati, cu cari inse am consultatu afara, că de se vor rugá de ertare se-i eliberezu pe la 2—3 óre d. a. ce facendu ei — cu promisiune că nu vor mai face astfelu de fapte — i-am ertatu, si dupa 2 óre le-am permis a merge acasa.

Din casurile espuse vedemu, că incredintiandu-se pruncii, cumca mintiun'a nu se póte ascunde si că tuturoru li e urita si trage dupa sine urmari rele — se voru silí a o incunjurá, ér cu tempu a o lasá de totu.

Estragemu invetiatur'a: Mai departe mergi cu bunatatea impreunata cu perseveranti'a, — decát cu asprime fara ratiune.

D i v e r s e.

* **Immormentarea fericitului Andreiu Mocsonyi de Foen** s'a intemplantu vineri in 7 Maiu nou. Osemintele au fost depuse cu cea mai mare pompa in cimiteriulu din comun'a Foen. Ceremoniele religiose le seversu parintele protopopu *Meletiu Dregheciu* asistatu de protopopulu serbescu din Timisióra, de 8 preoti si unu diaconu. Cantarile s'au executatu de corulu plugariloru din Cebza, si alu plugariloru din Foen. Dintre cununile depuse pe sicriulu reposatului cea mai frumósa a fost, cea depusa de „Stipendistii familiei Mosconyi“ din Lugosiu. La momentu a tieniu parintele protopopu *M. Dregheciu* o cuventare funebrala fórte frumósa, ér dupa densulu vorbi si parintele *G. Jorga* parochu in Foen. Dupa acestea se depusera spre odichna eterna osemintele barbatului, care a lasatu in doliu adencu, soci'a, rudeni, amici si intréga biserica si natiunea.

* **Biserica din comun'a Birteanu**, protopresviteratulu Pestesialu a arsu pana in pamentu, mercuri in septeman'a patimiloru. Foculu a fostu atât de mare, încât nu s'a potutu scapá nimicu, s'au topitu clopotele, au arsu tóte cartile si vesmintele bisericesci, si de nu se intemplá foculu diu'a, comun'a intréga ar fi devenitu prada flacariloru.

Pentru a se satisfice lipsei celei mari a credintiosiloru s'a santitu o casa acomodata. Cu acésta ocaziune bravulu notariu cercnalu de acolo, si asesoru consistorialu, dlu *Iaanu Ghit'a* numai decát a pusu la dispusetinnea comitetulu parochialu o suma de 50 fl. din alu seu pentru procurarea celoru mai de lipsa ornate bisericesci, carui'a pentru acésta fapta marétia i se aduce prin acést'a multiemita publica.

In numele comitetulu parochialu *Teodoru Filipu* ministr. protopresviteralu.

* **Joi 24 Aprilie**, diu'a onomastica a M. S. R. Dómn'a, s'a celebratu, la órele 9 diminetia, in sant'a biserica de la Sinaia. de catra pa intele startitiu, unu Te-Deum, la care MM. LL. RR. Domnulu si Dómn'a, incungiurati de persónele Curtei, au sositu, facia fiind d. Dimitrie Bratianu, tramisu extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu Romaniei la Constantino-poli, d. Dim. Cariagdi, primarulu capitalei, d. Davila, inspectoru generalu alu servitiulu sanitar, si mai multe familii nobile, venite din Bucuresci. Dupa terminarea serviciulu divin, MM. LL. RR. Domnulu si Dómn'a au trecut pe dinaintea frontulu detasiamentulu de dorobanti insiruitu in curtea monastirei; music'a rosioriloru a intonatu innulu nationalu si detasiamentulu dorobantiloru, compundu garnison'a din Sinaia, prin urari prelungite, a salutatu pe Mariile Loru Regale. Detasiamentulu de dorobanti si music'a de rosiori au luat parte la unu pranzu, care, pentru acést'a ocazie, se pregatise din ordinulu MM. LL. RR. Domnulu si Dómn'a. La ór'a 1 dupa amédi, principele Henricu de Battemberg, frate mai micu alu A. S. Principelul Bulgariei, sositu incognito in Bucuressti de la Sofia, d. Ioanu Bratianu, presiedinte alu consiliulu de ministrii, d. Prefectu alu politiei capitale i si alti inalti functionari ai statulu, au venitu la Sinaia spre a felicitá pe gratiós'a nóstra Dómn'a. In acést'a di Mariile Loru Regale au binevoitu a intruni la dejun pe toti inaltii demitari, notabilitatile aflate in Sinaia; preste totu 22 de persóne.

† **Damiann Telescu**, fiulu parintelui Ilie Telescu, paroch gr. or. in comun'a Cianadului serbescu a reposatu in domnulu joi, in 24 Aprilie, fiindu in etate de 18 ani. Reposatulu erá studentu in clas'a a cincea gimnasiala la gimnasiulu din Sarvasiu, unde dupa unu morbu scurtu lu-ajunse crud'a mórte, lasandu in adencu doliu parintii, fratii, rudeniile si colegii sei de studiu. Remasitiile pamentesci ale reposatulu au fost depuse cu mare pompa in cimiteriulu orasienescu din Sarvasiu. Corpulu profesoralu, tene-rinea studiósá si o multime de poporu i-dete ultimulu tributulu de onóre, ér la momentu profesorulu seu tieniu o cuventare funebrala frumósa. Fie-i tierfua usióra si memori'a binecuventata!

* **Noua metoda de vindecare.** Se dice, că in San Francisco se intalnira la patulu unui bolnavu doi medici. D-nii doctori incepura a-se disputá. Ne putendu-se convinge cu poterea cuventulu si-luara refugiulu la argumentulu pumnului. Se batura dupa tóte formele americane. Bolnavulu, se vede, că acésta privelisce i facú mare hazu, pentru ca rise atât de multu încât lu apucara nesce sudori grozave, in urm'a caror'a s'a insanatosiatu pe deplinu. . . . Avisu d-loru bolnavi! „T. G.“

* **Din comitatulu Torontalulu** au emigratu dilele din urma vr'o 50 de familii in Romani'a. Dupa cum audimu aceste familii se voru asiezá in Dobru-gi'a, unde voru capeté dela guvernulu romanu câte 12 jugere de pamentu.

C o n c u r s e.

187/1880.

Pentru deplinirea postulu de capelanu intru ajutoriu langa inbetranitulu parochu Demetriu Popoviciu din comuna *O Homorogu* protopresviteratulu Oradii mari parochia de I. clasa, in urm'a decisulu venerabilulu consistoriu eparchialu gr. or. Oradanu din 25. Fauru 1880. Nrul 154. B. se scrie concursu cu terminu de alegere pe 25. Maiu a. c.

Emolumintele sunt 1-e din un'a sesiune de pamentu un'a a treia parte; 2-a din birulu preotiescu dela 210 case câte un'a mesura de bucate parte grâu, parte cucuruzu éra un'a a trei'a parte; 3-a cuar-tiru liberu si gradina; 4-a din venitele stolarie asemenea un'a a trei'a parte.

Doritorii de a dobandí acestu postu de capelanu recursele lor adresate comitetului parochialu in cari voru avé a produce calificatiune pentru parochie de clas'a antaia (I.) conformu presciseloru stat. organicu pana 20. Maiu a. c. le vor substerne subscri-sului protopresviteru tractualu in Oradea mare — Nagy Várad.

Oradea mare 25. Aprilie 1880.

Simeonu Bica m. p.
protopesb. Oradii mari.

In contielegere cu Comitetul parochialu.

169/1880.

Pentru deplinirea parochiei de clas'a III. din **Sumugiu** protopresviteratulu Oradii mari in urm'a ordinatiunei venerabilului consistoriu eparchialu gr. or. Oradanu din 13. Aprilie 1880. 299. B. se escrie concursu cu terminu de alegere *pe 1. Iuniu a. c.*

Emolumintele sunt 1-e un'a sesiune de pamentu; 2-a cortelu liberu cu doue gradine, un'a de unu jugeru, a dou'a mai mica cu pruni; 3-a biru preotiescu dela 130 case 32 chible si 2 vici de cucuruzu; 4-a stolele indatinatate.

Doritorii de a dobandí acésta parochia recursele lor adresate comitetului parochialu si instruite conformu presciseloru stat. organicu pana in 28. Maiu a. c. voru avé a le substerne subscrisului protopresbiteru tractualu in Oradea mare — Nagy Várad.

Oradea mare 25. Aprilie 1880.

Simeonu Bica m. p.
protopesb. Oradii mari.

In contielegere cu Comitetul parochialu.

Se escrie pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Percosova** protopresbiteratulu Versietului comitatulu Timisiului cu terminulu *pana 1. Iuniu 1880 stilulu vechiu.*

Emolumintele sunt: 63 fr. v. a. 20 meti de grâu, 20 meti cucurudiu, 44 chilo si 80 deca clisa, 16 chilo si 80 deca sare, 6 chilo lumini, 4 orgii de lemne, 6 orgii de paie din care are se se incalzésca si scól'a, 10 fr. v. a. pentru scripturistica, 5 fr. v. a. pentru cercetarea Conferintielloru, cuar-tiru liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina, si 2 jugere pamentu aratoriu clas'a prima.

Doritorii de ocupá acestu postu suntu avisati recursele lor instruate in sensulu stat. org. bis. a le substerne dlui protopresbiteru Ioane Popoviciu, Mercina, prin Varadia, totu deodata au a se presentá in vreo duminéca séu serbatóre in biseric'a din Percosova spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Percosova in 25/4 1880

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlui protopresbiteru.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la statiunea invetiatorésca gr. or, conf. din comun'a **Cladov'a** protopopiatulu Hassiasului, se escrie concursu cu terminu de alegere *pe diu'a de 1. Iuniu a. c. stilulu vechiu*

Emolumintele sunt: in bani gata 350 fl. v. a. 2 lantie fenétia, cortelu liberu cu $\frac{1}{2}$ lantiu de gradina intravilanu si 10 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a.

Recursele instruate in sensulu statutului organicu, suntu a se adresá Comitetul parochialu gr. or. in Cladov'a si a se tramite parintelui protopopu Georgiu Cratiunescu in Beliatiu (per Kiszetó) avendu fiecare recurentu in vr'o Duminéca séu serbatóre a se presentá in biseric'a din locu spre a-si aretá desteritatea in canta'i si tipiculu bisericescu.

Cladov'a 24. Aprilie 1880

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** prot. si inspect. scol.

Se escrie pe statiunea invetiatorésca gr. or. confesionala din Comun'a **Calacea**, protopresviteratulu Timisiorii, inspectoratulu Vinga, devenita vacanta prin resignarea lui Arcadie Dimitrescu — cu terminu *pe 18 Maiu a. c. st. vechiu*, in care di va fi si alegerea.

Emolumintele inpreunate cu acésta statiune suntu: a) in bani gata 126 fl; b) pe scripturistica 10 fl; c) pe conferintielle invetiatorésca 10 fl; d) in naturalie 60 meti grau; e) Un'a maja clisa; f) un'a maja sare; g) 25 fonti lumini; h) 4 stangeni lemne, i) 8 stangeni paie din care este a se incaldi si scól'a; l) 2 jugere livada estrav. m) $\frac{1}{4}$ jugeru gradina estra si n) $\frac{3}{4}$ jugeru gradina intrav. cu cortelulu liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu se aviséza recursele sale instruate conformu statutului organicu si adresate comitetului parochiale a le substerne pana la diu'a alegerei subscrisului Inspectoru in Vinga. Sub durat'a concursului au a se presentá in atare duminéca ori serbatóre in biseric'a din Calcea pentru a-si aretá desteritatea in cantare.

Calacea la 6 Apriliu 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Antoniu Todorescu**, Inspectoru de Scóle.

Publicare de licitatiune minuenda.

Comun'a bisericésca **Pilu mare** in Protopresviteratulu Chisineului; voiesce a-si face iconostasulu de nou, dupa planulu ce se póte vedé la presiedintele Comitetul parochialu, dreptu ce Comitetul parochialu a decisu pentru predarea acestei lucrari a se tiené licitatiune minuenda in faci'a locului la cas'a comunala in 21. Maiu st. v. la 2 óre dupa amédi.

Pretulu de esclamaré pentru tóte lucrarile e statoritu in 4300 fl.

Intreprinditorii sunt poffiti a se presentá in faci'a locului la terminulu defiptu provediuti cu vadiu de 10%.

De altmintreléa conditiunile se potu vedé mai lamuritu si pana la terminu la Presiedintele Comitetul parochialu.

Pilu mare in 21. Apriliu 1880. st. v.

Georgiu Petroviciu m. p.
pres. com. parochialu.

Moise Pantosiu m. p.
not. com. par.